

# Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi

## Bilgi Takdimi Siyaseti

### 2013 (revizyon 2019)

#### 1-) Bilgi Takdiminin Önemi

İnsanlar, NGBB'ye başlıca boş vakit değerlendirme ve şehrin yorucu temposundan uzaklaşmak için ziyarette bulunmaktadır ve pek çoğu şu anda NGBB'nin yaptığı önemli çalışmaların farkında değildir.

NGBB'nin bitki koleksiyonları, görselliği ve diğer özellikleri Türkiye'deki biyolojik çeşitliliğin önemini ziyaretçilere anlatmak için uygun olanaklar sağlaması sebebiyle çok değerlidir. Bilgi takdimi, ziyaretçiye bahçe hakkında bilgi sağlamanın yanı sıra, çevrenin ve bitkilerin önemini farketmesi için aracı olmaktadır. Bir botanik bahçesi olarak, hâlihazırda randevulu okul ziyaretleri ile eğitim programlarına katılan çok sayıda öğrenciyi çekmektedir. Bahçe'nin popülerliği ve saygınlığı arttıkça ziyaretçi sayıları da artacaktır.

İyi bir bilgi takdiminden NGBB'nin kazanacağı yarar, artan ziyaretçi sayısı, bahçe hakkında farkındalığın artması, daha yüksek bir medya profili, kurum ve kuruluşlardan daha büyük bir takdir ve destek almaktır.

#### 2-) Bilgi Takdimi Siyasetinin Hedefleri

Bilgi takdimi, insanların çevrelerine karşı davranışlarını çevreci bir yaklaşımla etkilemelidir. NGBB bilgi takdimi ile ziyaretçilere:

- Biyolojik çeşitliliğin ne olduğu,
- Biyolojik çeşitliliğin korunmasının neden bir öncelik olduğu,
- NGBB ve ANG Vakfı'nın amaç ve çalışmaları hakkında farkındalığı artırmayı ve
- Güzel bir botanik bahçesine yapılan bir ziyaretin hazzını bilgilerle çoğaltmayı hedefler.

#### 3-) Konular ve Temalar

NGBB bilgi takdimi aşağıdaki başlıklardan oluşur:

- Bitki çeşitliliğinin korunması,
- Tehdit altında ve nadir bitkiler,
- Türkiye endemikleri,

- Bitki koleksiyonlarımız,
- Küresel ısınma ve iklim değişikliği,
- Sürdürülebilir yaşam.

Bu konulara uygun temalarda hazırlanmış konuşma, bilgi levhası, kitapçık, internet sayfası, dergi, turlar vb. bilgi takdimi çeşitleri aracılığıyla ziyaretçiye ulaşmayı hedefler.

Ana temalar:

- 1- Bitki yoksa hayat yok.
- 2- Bitkiler aşırı toplama nedeniyle tehdit altındadır.
- 3- Tanınmayan tür korunamaz.
- 4- Betona inat doğal hayat.

#### 4-) Ziyaretçiler

NGBB, İstanbul halkı başta olmak üzere, yerli ve yabancı ziyaretçilerin eğlenme, dinlenme amacıyla kullandıkları bir bahçedir.

NGBB yıllık 250.000 ziyaretçi almaktadır. Bahçe aynı zamanda yılda 15.000 ziyaretçiye eğitim programı uygulamaktadır. Bahçe ziyaretçi sayısının ve profilinin takip edilmesi bilgi takdiminin çeşitliliğini ve işlevselliği bakımından önemlidir; bu nedenle ziyaretçi sayısının ve profilinin takip edilmesi gereklidir.

Ziyaretçiler dört öbekte sınıflandırılabilir:

- **İstanbul Sakinleri** – Bahçeye dinlenmek ve piknik yapmak için gelen çevredeki aileler, gençler ve yetişkinler (Bu aktiviteler hava şartlarına ve mevsimlere bağlıdır.),
- **Organize Kümeler** – Anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri ve öğretmenleri,
- **Yerli ve Yabancı Gezginler** – Türkiye florası ve vejetasyonu, Türkiye’de bahçecilik kültürü hakkında bilgi almak isteyen yerli ve yabancı ziyaretçiler,
- **Bilim adamları ve yurttaş bilginler** – Çeşitli alanlarda araştırma yapanlar.

#### 5-) Bilgi Takdimi Siyaseti için Önemli Hususlar

Bilgi takdimi, bitkiler ve bahçenin işlevi hakkında ziyaretçileri bilgilendirmektir. Bu, bireyin dinleyip öğrenmesinin gerektiği resmi eğitimden oldukça farklıdır. Başarı şansını artırmak için aşağıdaki kuralların izlenmesi bilgi takdimi siyaseti için elzemdir:

- **Eğlenceli hale getirin.** Ziyaretçilerin dikkatini çekmek için eğlenceli sunum teknikleri daha etkin olur.

- **Basitleştirin.** Ziyaretçiler, muhtemelen botanik geçmişine sahip değildir. Bahçede sadece hoş vakit geçirmek için bulunmaktadır. Teknik terimlerden kaçınılmalı ve günlük konuşma dili kullanılmalıdır.
- **Kısa tutun.** Araştırmalar kanıtlamıştır ki, insanlar bir metin bloğundaki kelimelerin 50'den fazlasını nadiren okumaktadır.
- **Resim ve grafiklerden yararlanın.** "Bir resim bin kelimeye bedeldir" sözü unutulmamalıdır.
- **Temalarla çalışın.** Tema, iletmek istediğiniz belli bir mesaja odaklanan tam cümlelerdir. Bir tema, çalışmanızı yapılandırmanıza yardımcı olacak ve ziyaretçilerinizin takip edeceği bir konu başlığı sağlayacaktır.
- **Merak uyandırın.** Bilgi takdimi sadece ziyaretçileri gerçek bilgilerle beslemek değildir. Bilgi takdimi ziyaretçilere üzerinde düşünecekleri fikirler vermelidir.
- **Etken anlatımı kullanın.** Etken fiiller kullanılmalı veya canlı ve kişisel bir tarzda konuşulmalıdır.
- **Kişiselleştirin.** Örneklemeler kullanarak ve günlük yaşamla bağlantılar kurarak mesaj kişisel deneyimle ilişkilendirilmelidir.

## 6-) Ek Hususlar

Bilgi Takdiminin temel kurallarına ek olarak, dikkate alınması gereken bazı önemli maddeler bulunmaktadır:

- **Ziyaretçilerinizi tanıyın.** Bilgi takdimi ziyaretçilerin genelini hedeflemektedir, fakat daha özel durumlu ziyaretçilere uyacak şekilde geliştirilebilir.
- **Her yerde bilgi takdimi kullanmayın.** Çok fazla bilgi takdimi ziyaretçiyi yoracak ve bahçeye zarar veren görsel bir kargaşa yaratacaktır.
- **Uyumlu bir görünüm yaratın.** Bilgi takdiminin tüm parçalarını birleştirilmiş bir görünüm içinde verirseniz NGBB hakkında güzel bir intiba oluşacaktır; böylece ziyaretçiler bilgi takdimi çeşitleri arasında bağlantılar kurabilecektir. Grafik tarz, puntolar, renkler, alametler ve deyişlerin hepsinin bir rolü vardır.
- **Onlara önlerinde duran ancak göremedikleri şeyleri gösterin.**
- **Kullanılabilirlik.** Ziyaretçiler farklı yaşlara ve kabiliyetlere sahiptir. Bu nedenle, özellikle açık hava bilgi takdimi sırasında aşağıdakileri dikkatli şekilde göz önünde bulundurun:
  - Bilgi levhalarının yüksekliği, görünüşü ve açısı uygun olmalıdır,
  - Net ve kolaylıkla okunan bir yazı boyutu kullanılmalıdır,

- Metin hiyerarşisini oluşturmak için font büyüklüklerini kullanın ve 24 pt büyüklüğün altına inmekten kaçının,
- Arka plan renkleri ve metin arasında iyi kontrast kullanın,
- Parlamanın farkında olun (mat lamine kullanın, tamamıyla beyaz olan arka pınlardan kaçının).

## 7-) Bilgi Takdimi Çeşitleri

Bilgi takdimi, rehberli ve rehbersiz olmak üzere iki grupta toplanır. NGBB bu bilgi takdimi çeşitlerini uygulamakla beraber bu alanları daha fazla geliştirme fırsatlarına sahiptir.

### 7.1-) Rehberli Bilgi Takdimi

Bu, bir giriş konuşması, rehberli tur, sunum, atölye çalışması veya canlı performans şeklinde olabilir. Rehberli bilgi takdimi esnek olduğu ve bireyler arası etkileşime imkân verdiği için en etkili bilgi takdimidir.

- **Rehberli Turlar** - NGBB çalışanları ve gönüllüler bahçede turlara kılavuzluk etmektedir, fakat ilgili personelin sayısının sınırlı olmasından dolayı rehberli turların gönüllüler tarafından yapılması teşvik edilmelidir.
- **Etkinlikler** - Atölyeler (örneğin; çelik alınması, kompost hazırlama atölyeleri), kurslar (örneğin; bahçıvanlık kursu, bitki ressamlığı kursu, vb.) günlük eğitimler (örneğin; oyunlar, sanat sınıfları, seanslar, vb.) ve canlı performanslar (örneğin; drama, müzik, hikâye anlatma, konferans, vb.) yukarıdaki hedeflere ulaşmanın popüler ve etkili yollarındandır. Şu anda bahçe bu etkinlikleri düzenli olarak yapmak için gereken kaynaklara sahiptir ve bu gelişimin sürekliliğini sağlamak için yeniliklere açıktır. Diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak bu etkinlikleri gerçekleştirmenin bir yoludur.
- **Özel Günler** - Verilmek istenen mesaj, ulusal veya uluslararası ilgili olaylara (konferans, kongre, yıldönümleri, ulusal ve uluslararası önemli tarihler vb.) katılarak verilebilir.

### 7.2-) Rehbersiz Bilgi Takdimi

#### 7.2.1-) Medya

Bilgi levhaları, gösteriler, sergiler veya işitsel-görsel medya formları halihazırda sürekli mevcut olması ile önemlidir.

- **Bilgi Levhaları** - Bahçenin şu anda gelişmekte ve hızla değişmekte olduğu düşünülürse, bilgi takdimi levhalarını yerinde oluşturmak daha uygundur. Tüm bilgilendirme panoları manzarayı bozmamak ve Bahçe'nin estetik kalitesini artırmak için idareli ve hassas şekilde kullanılmalıdır.

- **Sergiler** - Adalar arası geçiş yapılan tüneller sergi amaçlı kullanılmaktadır. Dięer organizasyonlarla işbirliği halindeki sergiler dūřünölmelidir.
- **İşitsel-Görsel** - Bahçe hakkında bir tanıtım videosu hazırlanmıştır. Sesli rehber, karekod uygulamaları kurulmuş olup geliştirilmektedir.

### **7.2.2-) Yayınlar**

Yayınlar, kitapçıkları, broşürleri, dergileri, rehber kitaplarını, öğretmen kılavuzlarını ve daha özelleşmiş yayınları içermektedir.

NGBB, Türkiye bitki çeşitliliğini anlatan yayınlar ('Türkiye Bitkileri Listesi; Damarlı Bitkiler'; 'Türkiye'nin Biyolojik eşitliliği ve Korunması'), ocuk yayınları ('Bitkileri Tanıyalım', 'Odak Noktası; Bitki Biyoçeşitliliği') ve öğretmen kitapçıklarını, düzenli olarak dergi (Bağbahçe), bahçe kuralları broşürü, ocuk ve yetişkin etkinlikleri kitapçıkları, bitki koruma posterleri içeren geniş aralıktaki yayınlar hazırlamıştır ve geliştirmektedir.

### **7.2.3-) Yönlendirme Levhaları**

Ziyaretçinin bahçe içindeki rotasyonunu sağlamak ve mümkün olan en iyi bilgi takdimini yapabilmek için bir yönlendirme gereklidir.

NGBB Karayollarıyla sınırlanan bir alan üzerinde bulunmaktadır. Bu alanlar tüneller ve yaya köprüleri aracılığıyla birbirine bağlıdır ve ziyaretçilerin bahçede dolaşmalarına yardımcı olmak için varolan haritalar ve yönlendirme levhaları ihmal edilmemelidir.

### **7.2.4-) İnternet Sayfaları**

NGBB'nin kurumsal internet sayfası görselliğe hitap eden yeni bir tasarımla kullanıcılara açıktır. Ayrıca sosyal medyadan yararlanılmalıdır.

Kurumsal internet sayfasının yanı sıra, '[bizimbitkiler.org.tr](http://bizimbitkiler.org.tr)', '[bizimcicekler.org.tr](http://bizimcicekler.org.tr)', '[tehditalindabitkiler.org.tr](http://tehditalindabitkiler.org.tr)' veb sayfaları ve diğer sosyal medya kaynakları dikkatle güncellenerek, hizmet vermeye devam etmelidir.

### **7.2.5-) Mobil (Seyyar) Uygulamalar**

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak, evrimii veya evrimdişi çeşitli yeni uygulamalar ziyaretçilerin hizmetine sunulmalıdır.

## **8-) İzleme ve Değerlendirme**

Bu siyaset belgesinde sunulan tüm bilgi takdimi fikirlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi önemlidir. Tüm yerinde pılanlanan yeni çalışmaların değerlendirilmesi en iyi şekilde üç aşamada pılanlanır.

### **8.1-) Ön-U Analizi**

Bu, önerilen bilgi takdimi başlıkları ve temaları ve mevcut olan çeşitli medya tipleri hakkında fikir veren küçük bir ekip olup; çalışan, öğretmen ve çevre eğitimcilerinden oluşur.

### **8.2-) Biçimlendirici Değerlendirme**

Mümkün olan her yerde tam geliştirme aşamasına ilerlemeden önce fikrin ilk önce geçici olarak denenmesi ve öndeğerlendirilmesi gereklidir. Bilgi levhaları son üretim aşamasına girmeden önce geçici lamine versiyonlar halinde üretilebilir. Bu, düzenleme, tekrar konumlandırma ve tasarlama gibi düzeltici eylemlerin yapılabilmesine imkân verecektir.

### **8.3-) Son Değerlendirme**

Ziyaretçilerin geri bildirim ve hakemliği bilgi takdiminin başarısına karar vermemize imkân verecektir. Bilgi takdiminin başarısı, ziyaretçinin bilgisini artırma, davranışlarını ve hislerini anlama ve bunların etkilenmesi açısından değerlendirilecektir.

## **9-) İşbirliği**

İdeal olarak, NGBB Türkiye'deki Biyoçeşitlilik için bir bilgi paylaşım ortamı sunmalı ve böylece geniş anlamda benzer amaç ve hedeflere sahip olan diğer kurum ve kuruluşların desteğini almalıdır.